

Uitgangspunten voor het Leerplan



- Geloofsleren is niet beperkt tot kinderen of tieners, maar is **voor alle levensfasen** en alle situaties. Dit leerplan is daarom bedoeld voor 0-100 jaar*. Je hoeft niet alles te weten of te kunnen voordat je volwassen bent. Je hebt je hele leven om te groeien in geloof.
- Je leert door herhaling. Daarom zijn onze leerplannen **cyclisch**. Onderwerpen komen meerdere keren aan bod, telkens op een ander niveau en toegespitst op een andere levensfase. Zo verdiept je inzicht zich door alle levensfasen heen.
- In ons leerplan komen de **kernelementen van het christelijk geloof** aan bod: Wie God is (Vader, Zoon en Geest) en hoe Hij zich openbaart in de Bijbel, wie wij zijn (schepping, zonde, genade en levensheiliging), de kerk, onze roeping in de wereld en Gods toekomst.
- Geloofsleren is **meer dan kennis** opdoen. Dit leerplan geeft daarom, naast kennis, ook aandacht aan vaardigheden zoals leren bidden en aan vorming van gemeenschap, identiteit en de relatie met God.
- Geloof ontwikkelt zich in het leven. Daarom is **aansluiting bij het leven** en de leefwereld van de doelgroep belangrijk. Dit leerplan helpt mensen om Gods aanwezigheid te zien in hun leven en om geloof een plek te geven in het leven van elke dag.
- Geloofsontwikkeling gaat met **ups en downs**. Soms zijn er fasen van groei en bloei, soms zijn er dieptepunten, worstelingen en twijfels. Dit leerplan houdt daar rekening mee.
- Geloofsontwikkeling kun je via groepen stimuleren, maar het is voor elk mens **een uniek proces**. Hoewel er herkenbare patronen zijn in elke levensfase, kan een mens daar ook van afwijken door persoonlijkheid, bijzondere behoeften of levensomstandigheden.

* We hebben nog niet voor alle levensfasen materialen. We willen ons aanbod de komende jaren verder uitbreiden.

Het leerplan per doelgroep

Kinderen (8-11 jaar)

Kenmerken van deze levensfase

- Het abstracte denken begint zich vanaf 7 jaar te ontwikkelen waardoor ze de historische en thematische lijnen van de Bijbel kunnen gaan begrijpen.
- Ze zijn leergierig en houden van het opdoen van nieuwe kennis.
- Ook kunnen ze zich, meer dan het jongere kind, inleven in een ander.
- Ze zijn bezig met hun plek in de groep.
- Ze zijn competitief en vergelijken hun prestaties met die van anderen.

Kennis – Wat leren ze begrijpen en onthouden?

	<i>Dit komt aan bod in deze series:</i>
Bijbelkennis De kinderen leren de historische en thematische lijnen in de Bijbel kennen. Ze gaan bij elk thema opnieuw de Bijbel door (vanuit het specifieke thema).	Dit geldt voor alle series
Wie is God? De kinderen leren hoe God zich aan ons openbaart als Vader, Zoon en Geest.	IK BEN De Redder komt Vol van Gods Geest Waar woont God?
Zonde en genade De kinderen worden zich bewust van zonde in de wereld en in henzelf. Ze leren Gods oneindige genade kennen. Ze leren dat Gods liefde voor hen niet afhangt van hun prestaties.	Baas boven baas God bevrijdt Levenswijsheid Liefde Losers Profeten Van kwaad tot erger
Verbond en gemeenschap De kinderen leren dat mensen verbonden zijn aan God (verbond) en aan elkaar (gemeenschap). Ze ontdekken dat zij daar deel van uitmaken.	Feest Gods lieveling Samen Visioenen
Levensheiliging en navolging De kinderen leren Gods wil voor hun leven kennen en gaan dit zelf praktiseren. Ze leren dat liefde voor God en voor de naaste de belangrijkste geboden zijn.	Buitenlanders Levenswijsheid Liefde Profeten Samen
Schepping en verantwoordelijkheid De kinderen leren zich verwonderen over en verantwoordelijk voelen voor Gods schepping.	Dieren in de Bijbel Voelen en verwonderen
Vieren en gedenken De kinderen leren de betekenissen van de christelijke feesten en vieren dit samen.	De Redder komt Emoties onderweg naar Pasen Heel gewoon Vol van Gods Geest

Vaardigheden – Wat leren ze toepassen en integreren?

- De Bijbel leren lezen en de context van bijbelverhalen begrijpen is de belangrijkste vaardigheid voor deze doelgroep. Hiervoor gebruiken we bij elke bijeenkomst onder andere de tijdlijn van de Bijbel.
- Daarnaast leren ze bidden in verschillende vormen en samen bidden in een groep.
- Ze ontwikkelen hun rechtvaardigheidsgevoel en naastenliefde door zich te spiegelen aan wat de Bijbel daarover zegt.
- Ze leren het geloof te vieren.

Vorming – Waar leren ze van houden?

- Ze leren houden van God, zichzelf, hun naast en Gods schepping. Die liefde kun je niet afdwingen, maar wel stimuleren door goede inhoud en vormen.
- Vaak hebben kinderen op deze leeftijd een vanzelfsprekend geloofsvertrouwen. Het materiaal prikkelt hun nieuwsgierigheid en helpt hen om dat geloofsvertrouwen steeds beter te gaan onderbouwen.
- We stimuleren de identiteitsvorming in deze fase door ruim aandacht te besteden aan genade die losstaat van hun prestaties en vaardigheden.
- De vorming van de groep wordt gestimuleerd door gezelligheid en spelletjes. De groep is als een oefenplek voor kerk-zijn.

Tieners (12-15 jaar)

Kenmerken van deze levensfase

- Tieners zijn druk bezig met de ontwikkeling van hun identiteit. Dit is een intens proces dat stress en onzekerheid kan geven.
- Ze gaan op zoek naar wat zij zelf geloven. Dit gaat regelmatig gepaard met kritisch denken over wat eerder is meegegeven door ouders of de kerk.
- In de zoektocht naar identiteit zijn leeftijdsgenoten belangrijk. Daaraan spiegelen ze zich en samen proberen ze diverse rollen uit.
- De emotionele en sociale hersengebieden groeien sneller dan de cognitieve. Ze zijn gevoelig voor sociale en emotionele prikkels.

Kennis – Wat leren ze begrijpen en onthouden?

	<i>Dit komt aan bod in deze series:</i>
<p>Toepassing van de Bijbel De tieners leren de relevantie van de Bijbel zien doordat in elke bijeenkomst een bijbelgedeelte wordt uitgelegd en gekoppeld aan hun leven.</p>	Dit geldt voor alle series
<p>God als Vader, Zoon en Geest De tieners leren de nabijheid van God, als Vader, Zoon en Geest, zien in hun gewone leven. Ze leren door Gods ogen te kijken en hun identiteit, hun naaste en hun leven te zien in Gods perspectief. Ze begrijpen welke plek zonde heeft in hun hart, leven en in de wereld en hoe rijk Gods genade is.</p>	<p>Gewoon Jezus God en de prestatie maatschappij Heilige Geest Identiteit</p>
<p>Verbond en gemeenschap De tieners leren dat geloven relationeel is en hoe die relatie vorm krijgt in gebed. Ze leren dat God de mens gemaakt heeft voor gemeenschap en ontdekken zo de waarde van de kerk.</p>	<p>All you need is love Bidden Meet the parents Sport Verschillende kerken Wat een feest</p>
<p>Geloofsbeleving De tieners leren geloof beleven met hun rijke emotie-wereld. Ze ontdekken dat God aanwezig is in al hun gevoelens.</p>	<p>Als de dood je raakt Ik voel me down Muziek raakt Onrust in de wereld</p>
<p>Reflectie op geloof De tieners leren hun kritische vragen te stellen, twijfel te uiten en samen op zoek te gaan naar verdieping. Ze leren hun geloof een plek te geven in een samenleving waar de kerk tot de marge hoort.</p>	<p>Andere religies Geestelijke wezens Twijfel Wie is er nou gek?</p>
<p>Levensheiliging en navolging De tieners leren wat geloven concreet inhoudt in het dagelijks leven. Ze leren de Tien Geboden kennen en het grote gebod van de liefde. Ze leren wat geloven betekent voor hun omgang met de schepping, met hun eigen lichaam en seksualiteit, met anderen die anders zijn dan zij.</p>	<p>Discriminatie Doe's duurzaam Impact Kijkwijzers Leefregels Lijf, lust en liefde Pesten</p>

Vaardigheden – Wat leren ze toepassen en integreren?

- Juist doordat de focus op henzelf ligt in deze fase, is het voor tieners belangrijk om te starten in hun leefwereld en van daaruit de relevantie van het geloof te ontdekken. De vaardigheid die tieners zo ontwikkelen is dat ze Gods aanwezigheid leren zien in hun dagelijks leven. Ze leren om de betekenis van bijbelteksten te zien voor het hier en nu.
- Ze leren naar anderen en zichzelf te kijken door Gods ogen en die ander en zichzelf actief lief te hebben.
- Ze leren omgaan met diversiteit in hun groep, in de kerk en in de wereld.
- Ze ontwikkelen hun gebedsleven door te oefenen met verschillende vormen van gebed.
- Ze leren hun emoties bij God te brengen.

Vorming – Waar leren ze van houden?

- Ze leren God, zichzelf, hun naaste en de schepping liefhebben. Deze liefde kun je niet afdwingen, maar wel stimuleren door goede inhoud en vormen.
- De vorming van hun identiteit is belangrijk in deze fase. Als een rode draad door de bijeenkomsten loopt de boodschap dat de tieners in liefde geschapen zijn, dat ze niet perfect zijn en tekort schieten, dat ze onverdiende liefde ontvangen die ze weer mogen uitdelen in hun omgeving.
- De programma's geven veel aandacht aan relatie, sfeer en veiligheid in de groep. In die relatie ervaren ze iets van God en van de gemeenschap van de kerk. Zo kunnen leeftijdsgenoten een waardevolle stimulans zijn voor hun geloofsontwikkeling en voor hun band met de kerk.

Jongeren (16-18 jaar)

Kenmerken

- Jongeren komen voor veel keuzemomenten en kruispunten te staan. Ze zoeken hun eigen weg in het leven. Ze zoeken naar keuzes die bij hen passen.
- Ze zoeken hun weg in het leven wel in verbinding met anderen. Leeftijdsgenoten zijn daarin nog steeds belangrijk.
- In hun geloofsontwikkeling zijn ze soms zoekend en kritisch en soms juist enthousiast en radicaal.
- Ze kunnen vanuit verschillende perspectieven kijken naar geloof en geloofsbeleving. Ze kunnen zich inleven in anderen die anders zijn.

Kennis – Wat leren ze begrijpen en onthouden?

	<i>Dit komt aan bod in deze series:</i>
Inzicht in de Bijbel De jongeren leren de Bijbel kennen als een bron van inspiratie voor hun geloof en leven.	Bijbellezen Wetenschap en de Bijbel Dit speelt in elke serie een hoofdrol
Geloof en geloofsbeleving De jongeren leren vanuit een helicopterview kijken naar wat geloven is en welke perspectieven op geloof er zijn. Ze gaan gesprekken aan met elkaar en mensen van andere generaties over wat geloof voor hen betekent.	Je geloofsleven Oud, ouder, oudst Wie ben jij? – Kennismaking
God en zijn heilsplan De jongeren leren God kennen vanuit wat Hij heeft gedaan en doet voor mensen. De christelijke feesten geven hen inzicht in Gods heilsplan. Zo ontdekken ze wat zonde, verlossing en heiliging betekenen.	De christelijke feesten
Levensheiliging en keuzes De jongeren leren vanuit Gods perspectief te kijken naar hun leven, keuzes en relaties. De jongeren leren hun relaties en hun identiteit zien in het perspectief van Gods liefde voor hen.	Je levensweg Je online leven Tijd Vier de liefde

Vaardigheden – Wat leren ze toepassen en integreren?

- In de bijeenkomsten ontdekken jongeren wat geloven betekent voor hun vragen en keuzes. Ze leren God te zoeken in hun leven en Hem te betrekken bij de weg die ze gaan. Ze oefenen met navolging.
- Ze leren tegelijk kritisch nadenken en reflecteren op hun levensweg.
- Ze ontwikkelen een grotere vaardigheid in Bijbellezen doordat ze meer inzicht hebben in hoe de Bijbel in elkaar zit en zich verhoudt tot bijvoorbeeld wetenschap.

Vorming – Waar leren ze van houden?

- Ze leren God, zichzelf en hun naaste liefhebben. Deze liefde kun je niet afdwingen, maar wel stimuleren door goede inhoud en vormen.
- Het materiaal biedt aandacht aan de identiteitsvorming op het punt van keuzes maken en verbindingen aangaan met anderen.
- De jongeren worden gevormd als discipelen en ontdekken steeds meer wat dit inhoudt. Ze ontwikkelen passie voor het leven met God.

Jongvolwassenen (18+)

Kenmerken

- Deze groep is volwassen, maar ze voelen zich vaak nog niet thuis bij de gewone volwassenkringen. Ze zijn vaak nog niet gesetteld en veel ligt nog open.
- Hun leven is dynamisch en veeleisend. De druk om te presteren en iets van je leven te maken is groot.
- Ze zijn in staat tot diepe verbindingen met anderen, maar zijn vaak op zoek naar de balans tussen geven en ontvangen.
- Ze zijn serieus bezig met hun geloofsontwikkeling en willen graag de diepte in (ook al zijn ze nog niet altijd toe aan een commitment).

Kennis – Wat leren ze begrijpen en onthouden?

	<i>Dit komt terug in deze series:</i>
Inzicht in de Bijbel Ze leren de diepte van de Bijbel kennen doordat ze zich verdiepen in de grote lijnen en kleine verhalen uit de Bijbel. Ze leren die inzichten toe te passen op hun eigen leven.	Bijbelboeken uit het Oude Testament Bijbelboeken uit het Nieuwe Testament Dit speelt in elke serie een hoofdrol
Geloof en navolging Ze leren zichzelf en anderen beter kennen door zich te spiegelen aan personen uit de Bijbel. In die spiegel ontdekken ze wat zonde is en hoe ver Gods liefde gaat. De weg die deze bijbelse personen met God gaan, is een inspiratie voor de weg die de jongvolwassene gaat met God.	Personen uit het Oude Testament Personen uit het Nieuwe Testament
Spiritualiteit Ze leren nieuwe inzichten over het christelijk geloof als een weg om hoopvol en open in het leven te staan. In het leven en bidden van Jezus vinden ze inspiratie voor hun eigen leven en geloven.	Hoopvol leven Open leven

Vaardigheden – Wat leren ze toepassen en integreren?

- Ze groeien in het persoonlijk bijbellezen doordat ze meer inzicht krijgen in belangrijke thema's in de Bijbel, de achtergrond van de bijbelse geschiedenis gaan begrijpen en de context van bijbelboeken leren kennen.
- Ze leren accepteren dat er verschillende perspectieven op geloven zijn. Ze leren omgaan met hun eigen twijfels of die van anderen. Ze leren gesprekken voeren van hart tot hart.
- Ze ontwikkelen de vaardigheid om rust te vinden bij God in de hectiek van hun leven.

Vorming – Waar leren ze van houden?

- De jongvolwassenen leren God, zichzelf en hun naaste liefhebben. Deze liefde kun je niet afdwingen, maar wel stimuleren door goede inhoud en vormen.
- Ze leren hun houvast vinden bij God die geen prestatie vraagt, maar enkel overgave en commitment.
- Ze ontwikkelen zich tot mensen die zichzelf kunnen vinden in de ander zonder zich daarin te verliezen. De liefde van God voor hen is het fundament voor hun relaties.
- Ze vinden de moed om een commitment aan te gaan met God en de mensen om hen heen.

Volwassenen (kringen en cursussen)

Kenmerken

- In de levensfase van de volwassenheid zijn er minder eenduidige kenmerken.
- Sommige kenmerken komen in eenzelfde levensfase voor, zoals jezelf ontwikkelen als ouder of met pensioen gaan en zoeken naar een nieuwe levensvulling.
- Soms zijn het kenmerken die in verschillende levensfasen voorkomen zoals rouw, echtscheiding of ziekte.
- Qua geloof is dit een fase van hoogte- en dieptepunten, groei of twijfel, inzet voor of afstand van de kerk, stilstand, rust of doorhollen.

Kennis – Wat leren ze begrijpen en onthouden?

	<i>Dit komt terug in deze series:</i>
Toepassing van de Bijbel In de Bijbel vinden ze inspiratie voor hun dagelijks leven, werk en relaties. Volwassenen leren samen hoe ze in het leven mogen staan.	Alles onder controle Gods plan gaat niet buiten jou om Me too Onveilige wereld Zie je mij Dit speelt in elke serie een hoofdrol
Relatie met God Volwassenen leren rust te vinden bij God en hun relatie met Hem gestalte te geven.	Stille tijd Thuiskomen
Levensheiliging en navolging Volwassenen leren het geloof concreet gestalte te geven door discipelschap, naastenliefde en missie.	Dienen, delen doen Eropuit Doorkijkje
Gemeenschap en veelkleurigheid Volwassenen ontwikkelen een bijbelse visie op diversiteit. Ze leren om elkaar te vinden in Christus.	Meer kleur in de kerk Geloofstalen Omgaan met verschillen Proeven & praten over de kleur van je hart Vieren met vreugde
Dienstbaarheid en rentmeesterschap Volwassenen leren hun taak gestalte te geven vanuit hun geloof.	Openingen voor werkers in de kerk Op handen Jouw huis, Gods thuis
Spiritualiteit Volwassenen leren met een hernieuwde blik te kijken naar het geloof en vinden nieuwe vormen voor hun spiritualiteit.	Tafelgesprekken voor denkers Hoopvol leven Open leven Ruimtezoekers

Vaardigheden – Wat leren ze toepassen en integreren?

- In kleine groepen leren volwassenen samen gemeenschap te zijn en verbondenheid te ervaren. Ze ontwikkelen de vaardigheid om betrokken te zijn op de ander en te luisteren. Zo geven ze concreet gestalte aan kerk-zijn.
- Volwassenen leren hun geloof te delen in gesprekken en door samen van betekenis te zijn voor de ander, de maatschappij of de schepping.
- Ze leren omgaan met de diversiteit in de kerk en samenleving vanuit de eenheid in en liefde van Christus.

Vorming – Waar leren ze van houden?

- De volwassenen leren God, zichzelf en hun naaste liefhebben. Deze liefde kun je niet afdwingen, maar wel stimuleren door goede inhoud en vormen.
- De volwassene blijft zich ontwikkelen als persoon, medemens en gelovige. Deze vorming gaat samen op met wat de volwassene in zijn leven meemaakt.

Diverse generaties samen (gemeentebreed + kringen voor jong en oud samen)

Naast het doelgroep-gerichte leeraanbod is het belangrijk om ook samen met alle generaties je geloof te delen en verdiepen.

Juist de verschillende kenmerken van elke levensfase zijn een inspiratiebron. Je kunt wat leren van het geloofsvertrouwen van een kind, van de kritische vragen van een tiener, van de radicaliteit van een jongere, van de creativiteit van een jongvolwassene, de inzet van een volwassene of de levenservaring van een oudere. Juist samen ontdek je zoveel meer van de veelkleurigheid van geloven en het mysterie van God.

Kennis – Wat leren ze begrijpen en onthouden?

	<i>Dit komt terug in deze series:</i>
<p>Veelkleurigheid van God Onze gemeenteprojecten en kringmaterialen voor jong en oud samen leren je om samen te ontdekken wie God is in zijn oneindige veelzijdigheid.</p>	<p><i>Dit speelt in alle series een hoofdrol</i></p>
<p>Gemeenschap en veelkleurigheid van gelovigen Samen leer je de veelkleurigheid van geloven kennen door het gesprek aan te gaan met een veelkleurigheid aan gelovigen.</p>	<p><i>Geloofsweg (spel) Nieuw seizoen Jij en de gemeente Trektocht Wij en de kerkdienst</i></p>
<p>Geloven in het leven Samen leer je het geloof concreet gestalte te geven in je leven.</p>	<p><i>Angst Dankbaarheid De kunst van verliezen Herfst Levenslied Rust</i></p>
<p>Levensheiliging en navolging Samen leer je wat discipelschap, naastenliefde en missie inhouden en hoe jij dit kunt vormgeven in je leven.</p>	<p><i>Cadeau en taak Meedoen in Gods missie</i></p>

Vaardigheden – Wat leren ze toepassen en integreren?

- Je leert om te groeien in gemeenschap door de verbinding aan te gaan met diverse generaties.
- Je leert samen te vieren en te genieten van het goede dat God geeft.
- Je leert samen van betekenis te zijn voor de wereld waarin je leeft en de omgeving van jullie gemeente.

Vorming – Waar leren ze van houden?

Wanneer je een ontmoeting hebt met een ander die echt anders is, bijvoorbeeld door zijn leeftijd of karakter, word je als persoon, als medemens en als gelovige gevormd. In de ander ontdek je nieuwe perspectieven op God en geloven die jouw eigen geloofsleven kunnen verrijken.